

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱՇՆԻ
ԿՐՈՆԱԿԱՆ, ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ,
ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԵՐԿՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնի
հեղեկաժպական համակարգ

**ԱՐԴԻ ՕԿՈՒՆՏ-ՄԻՍՏԻԿԱԿԱՆ ԿՐՈՆԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ
ԿԼԳՄ
ՀԵԹԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆՈՐ ԴԻՄԱԿԻ ՏԱԿ**

(Սկիզբը՝ թիվ 19-ում)

2. Числитель

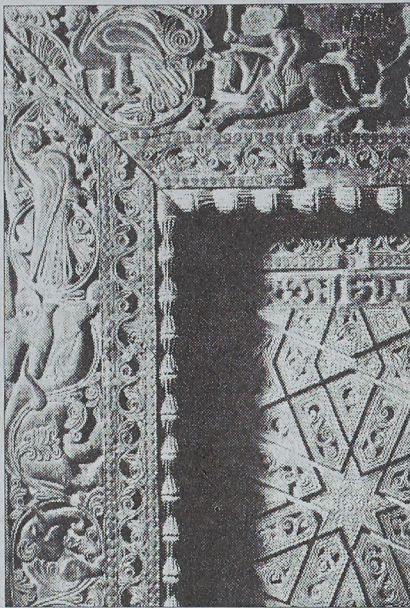
Կարմայի օրենքն ստիպում է անհատին սնկուտանալ արտաֆին առհասարակ եւ իր մէջ փնտրել ամեն ինչի դաժանքը, բայց լուծումը՝ քաղաքացւոյնը մեր կնիքն ու դիմեն չի նսում: Եթե անխորդ կյանքում գործած մեղիկ համար չկա, ա. գաւազարում ներկա կայնու՞մ, չկա զգոյ՞մ, աղափառանալով ծանա. դարհ, ներսւմ, աղաւ մընսմ է միայն մէկ ուղի ինքնամեկուտացում, ֆանի որ եթե անգամ անհաշւ զգընաւ զգացում կամ գիտակցութիւն ունե. մա, միտնու՞մ է, անհաւկանալի կլի՞նք, եւ ու՞մ առաջ տի՞յի զգա. ա. եթե անցնծ սիգետեակակ Աղու, ա. դա ինչո՞նք տի՞յի ազաճափ մեղիկ ծանորւոյն տի՞յի, ո՞վ եւ հաճու՞մ ին. չի՞ տի՞յի ներփ այս կամ այն գոր. ծած ներք:

Սիրո գագառուն անհասկանալի է ընմհ չունեցող երույան հանդեպ, որն իր մեջ ամփոփում է բազում «ես-ներ, որոնք իմե-որ կերպ դուրս են «քեռ» կարանի դաժան օրենքի լծի ակնից են անցնե են նրվաժնայի վի-ճակի (ես ստոնե) ծուլվելով այդ հիեղեղեղանալ անդիմաճայի հեծ: Սա դաժանադոլ է, որ կարանի սակ զանգվող կոնական գրեթե բոլոր հա-մակարգեղուն (հնդդուիզմ, բուդդա-յականություն) իր բազմաթիվ նյու-եղակորմունեղուն են այլն) բույլատրե-լի է «արահիթ» խաբմի գործունե-րի կիրառությունը, որդեսի «ըն-դարձանկելով» գիտակցությունը ոլո-ջը իմաստավորեղեն մարդկային յայմուիսի ժաղը ու հասկանալի բարոյական չափահմիծե, իմեղի սիվ են սերը, խիղիը, խղճահաղու-րյան գագառունը են այլն: Սլոյդիսի գործունեղից հայսն է, օրհնակ, սո-ման թմբեցնող ըմպելիլը, որի օգ-տագործունե անաղացմուն են կա-մայից աղասաղմուն գագառուն, կամ գանազան ծիսակական-կոննա-կան բնույթի յարեղեն ու յարեղեղ-նակներ, հիմնականուն միաեսեակ ու միաղիլեղ, մանցարեղեր ու ան-հասկանալի դարձվածերի անդա-ղալ կրկունեղեն, բարձրաձայն կես-մունցելով, որդեսից հասնեն էս-տաշիկ մտահալիտակություն վիճա-կին, որ դաղարուն է աշխատե բա-նականությունը: Հիմն աշխարհուն

«Շեք մենե Տեր Աստու իեզ զված երկիրը, չորացնեն այդեղ արդող ազգերի զարեւի տվորթյունները: Չեմ արեք թող չգտնիլ այնտիկոյ մէկը, որն իր տղային կամ աղջկան կրակի բովի անցկալանքի, կախարդութեամբ կամ զուգակութեամբ զբաղվի, թոշուններին նայելով կանխագուշակումներ անի, մոգութիւններով զբաղվի, փոփկ կամ տոտ մարգարե լինի, ոգեծարցութեամբ զբաղվի, որովհետեւ Տիրոջ համար տիղծ է նա, ով զբաղվում է այդտիսի բաներով» (ԲՕՏԻՖ 18, 9-12):

այսուրիսի վիճակի համար
 հին հույներն ասում էին *in*
vino veritas (ճամարությունը
 գինու մեջ է՝) ընդգծելով
 մտախափոսական վիճա-
 կուն «ճանաչողության հաս-
 նելու» անիմաստությունը:

Ե. Նիբոլանյան

[illegible]

ցածրագլ չզդյուրվան, որեւէ
դից յայտես վերադարձ չկա
դեղիկ կլայմ, աշխարհ
Բուդդայականութիւնը ըն-
դունում է, որ Գաութաման
Շակյա-մունին՝ Բուդդան,
լուսավորեցին («բուդդա»
բառը սակեակիսեքեքեմուն
նշանակում է լուսավոր-
ւած) ցույց է տվել ամանա-
րայի անվերջին ազատ-
լու ուղին, եւ իմեն առաջին
մարդիկ, որ հասել է նի-
ւաճայի վերահսկին:

**2. Ալիստեր
Կրոուլին
(1875-1947)՝ XX դարի
մոգ-փիուկը**

Օկուլիշիզմի աշխարհում հայսմի ամնամալորւթյուն է, որն իրեն հռչակել է ի հին ֆաղդեացիների ու եղիոսական րնրի հետեւորդ, նրանց նսնունմի արունակող: Իրականունը Կրուլիշն եւ նրա արջապասն իրենց փնուլորայա աշխուրհեն ընդօրինակել են XIX դարի 90-ականներին Փարիզի արդարաաններին մեղուր հայսնաբերված 1458-մն «Արա-Սելին նոփի նդորթյունը» գրից (տաղարվել է 158-րկականին, միջնադարուն արաժված օկուլիշիզմի դասարգերից):

Կրողիկն ինքն իրեն անվանում էր «Պայամոնթյան զազան» - 666»։
Ինքնուրույն մյուս հայտնի օկուլտիստները, Կրողիկն էլ իր «ուսումը» ստացել է Զիմալայաներում, որտեղ «լուսավորվելով» սկսել է հրաժարվել օկուլտական գրեթե մոլոպիքյան ու մոլոպական ծեսերի մասին։ Իր կազմա-կերպած արարողություններում (սեմանսներում) Կրողիկն, ծխախելաբազում բանաձայններ կիրառելով՝

ցելով անկերադաժորեն հնազանդելով գուրուդին ուսուցչին եւ նրա ցույց սլած ճանադարհով խալել:

Երանդոյան նման դասէրաւսնունդը խորթ եւ իրիսանեական աւխահին եւ դասէրացնուններին, ուր բուն երանդոյունն Աստուծոյ թագաւորոյունն եւ եւ դիմաւոր Փրկչի Հիսուս Երիստիս ցույց սլած ճանադարհովը ընթանալուն դէտէրուն այդ արաւոյուն ժառանգորդ դառնալը չկորցնելով անհասկանալան հակակալիները «ես»-ը, միտքը սըրը...

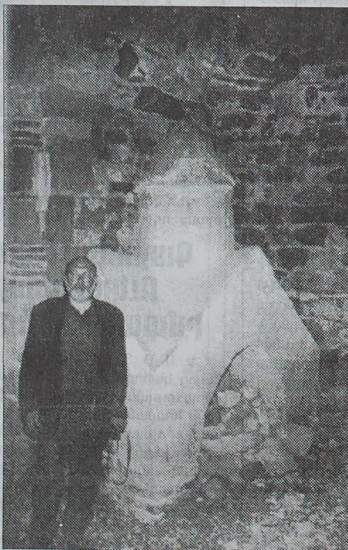
Սիրկանան, այս ընկալանը հակառակ, անցունն է դէտի բա-

«...ԱՊՐՈՂԷ ՓԱՏՈՒՐԱԿԱՆՔԻ ՈՒԺԸ»

Օրերս Հայաստանի Ազգային գրադարանի սփոփոնության նախաձեռնությամբ կազմակերպվեց գեղանկարի Տեր Մեսրոպը Լրվ. Աճառյանի հիմնադրած, ինչպես նաև Մրս. մեղեմաստությամբ հրատարակված գրեթե ճուշդադրությունը՝ «2001 թվ. գրական հրատարակչական հունիսի շնորհաբանություն» հայտարարված հայրուրից անկի գրեթե գրադարանին է նվիրաբերել ինքը՝ սրբավանդ հայրը:

Սուաքին անգամ չէ, որ հայ մեակույթի գործիմներ, գիտնականներ, անվանի մասնագետներն ու հասարակական գործիչներ ծնեկեղծվով իրենց եռախիսին են արահայտում Հայաստանում բազմաբերույթ գործունեություն ծավալող նկիւրայ իղգեւորակն-մեակորակնին: Ե՛ւ դասնախակն չէ, որ Մերուր տրքաղանի անվան առնչվող ցանկացած հավաք կամ ցերեկույթ վերաբաղուոմ է նրա ամեն ծեանաման ու նրա գործերի փառաբանմանը:

Մերոդդ սրբազանին իրենց ջերմ խոս-
նով ողջունեցին Ազգային գրադարանի սն-
ուռն Դավիթ Սարգսյանը, Գրողների միու-
թյան վարչության նախագահ Լեւոն Անա-
նյանը, ակադեմիկոս Վլադիմիր Բաբյու-
նյանը, գրող, հրապարակախոս, Ամ
դրասգանձավոր Ռուբեն Յովսեփյանը, ակա-
դեմիկոս Վարադգա Յարությունյանը, Պե-

Տական արխիվի սնօրեն Սանդրո Բեիլո-
թյանը եւ այլ:

«Նա ֆիսուսի որդին է...», «Նրան Աստված ուղարկեց Դայասաան», «Նա գործով է փառաւոր հաւատքի ուժը», «սրբազան այն անհաս-երելոյթերից է, ովքեր փորձում են կերել մեր հոգեւոր հայրերին», բանախոսներն այսպիսի բնորոշումներով ներկայացրին սրբազան հորը՝ հերթաւան անգամ ճշելով նա եկեղեցանկեր, ազգայնապաշտան ու մարտիրոսական ծառայելոյթները, ինչպէս նաեւ՝ նրանք են ավանդել այն արկեսի ու գիտելոյթի արժեքները աստարեւոյթներով: Գահահասարակական ընտրակալ գործունեոյթայն համար սրբազան հորը ընտրկեց այն ասանքին տաղարի Դակոբ Մեղապարտի անվան ընտրալ:

Տնտեսագրված բազմահասոք աշխատությունները, մենագրությունները, նկարազարդ արվեստներն ու ուղեցույցները, որոնք հրատարակվել են Մետրոկ սրբազանը մեկնատարածքը, վերաբերում են Հայ եկեղեցու ժամանակաշրջանն ու ծեսին, ժամանակաշրջանը ու գրչության արվեստին, ծառարախոսությունն ու երածեսգահիտությունը հայ գրականությանն ու ազգագրությանը:

Վերջին լույս տեսած աշխատությունները՝

Բրից Շահանալիյի եւ Արսուր Հահանալիյի Շահանալիյի եւ Արսուր Հահանալիյի

րյանի «Խազերի կոմիսսայան վերանորո-
թյան հայանությունը» եւ Մուրադ Չաւրա-
թյանի ու Չալկեն Սարգսյանի «Հայասան.
իրիսոնեակն ծառարադեոնության 1700
սադին» (հրասարակված Կանադայում):
Իսկ աղետուն նոր ծրագրեր են ու լոյսըն-
ծալման տաւրսյս նոր հաւորակմներ:

Կերոնը իր լուսահասակը խոսքի առաջ նստեց Եսթրոնի արթնքին: Նա իր հիշատակներն առաջադրեց Հայաստանում ծափոտ հաղանդների առնչությամբ՝ գրեթե հեղինակների մասին առեղծված: «Մարդիկ աշխարհում բարոնական իրենք են բաժնի, ախր մեծել... Սեր գործը դյուրին է, բարոնականում փակված մահաց գրեթե լույս ընծայել-ցինք, մահաց հարկերում վաճառել է, որ մեկը կկայելեն...»: Նստե՛ր իր երախթյան առաջադրեց իրաւարհայական գործը իրականացնող մարմինների նկատմամբ՝ նշելով, որ մեր օրերում միայն գրի մոլի սիւրհարար կարող է զորհ տնայ:

Հնորհանդեսը եզրափակվեց գեղարվեստական մասով:

Այս ցերեկոյթը մեկ անգամ եւս հաստեց այն ծնամարտությունը, որ հավասարանք գործերի մեծած է ծիւս այնպէս, ինչպէս մարմինն առանց հոգու:

ՄԻՈՒՆ ԱԼՈՅԱՆ

Ս. ՍԱՀԱԿ ԱՊԱՐԹԵՎ
(388-439)

Բաբկեն ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

ՆՐԱՆ ԿՈՉՈՒՄ ԷՆ ՏԻԵՋԵՐԱԿԱՆ ՎԱՐՊԱՊԵՏ

(ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԼԱՄԲՐՈՆԱՅԻ)

Ушср. с 41

«Յալիսենական յիփաճակն արդարոց օրհ
նութեամբ եղիցի», անեն:

1198 թվականին մահանում է մեծ հոգեւո

Գրիգոր ԴԱՐԲԻՆՅԱՆ

**ՀՈԳԵՎՈՐ
ՅԵՐԵԿՈՅՈՒ
ԺՈՒՌՆԱԼԻՍՏԻԿԱՅԻ
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏՈՒՄ**

Հոկտեմբերի 15-ին ԵՄՀ ժողովարարական կոմիտեի նախագահ Գևորգ Գևորգյանը Երևանում հանդիպում էր հոգևոր ցեղապետ Զեփան Զեփանյանին։

Հարկ է նշել, որ երիտասարդ լրագրողները բոլորովին էլ դեմն քրատակյալ ամենաբարդությամբ կրկնակի չլինե։ Օրինակ՝ նշելով, որ աղանդների դեմ երկար գաղափարական և գործնական արայքարու շուրջ իշխանություններն էլ պիտու օգնեն եկեղեցուն, առաջարկվել գտնել որոշակի ավելաաղորդող, որ ասիից գրեն շատերը դառնան դեպ եկեղեցուն։

«խղճի ազատության ու կրոնական կազմակերպությունների սահման» (1991 թ.) օրենքը քույլ է տալիս օրենսդրորեն դադարեցնել կազմակերպության գործունեությունը, եթե չափը այսպիսիներն են (այսինքն՝ հակապետական գաղափարախոսություն, քաղաքական չեղումներ եւ այլն), որոնցից ոչ մեկի կամ մար չափանիշներ չեն տրվում։ Ըստ այդմ այս «օրենքը» գործունե կանոն էճանաչվողություն չունի։

Սակայն այս հանդիպմանն ուսանողներին բնման մասնագիտությունն ձգողությամբ դարձավ հոգեբանական ծախսերի լուսարանում: Ինչպե՞ս պի՞ն է այսօր աշխարհիկ լուսավորչության վերաբերմունքը եկեղեցու նկատմամբ, արդյո՞ք ճիշտ է հոգեբանականներից արտարաշխիքն քննադատելը, քե՞ն մերն է րողներն դուրսն ուղիշի աչքը հանն, մերսը մեղ: Հեղուկ պարբերականներն ինքնանվի են անդրդառնում այսօրվա հոգեբան խնդրներին և արդյո՞ք հասկանալի է լինիվ են խոսում: Փորձելով հարցն քննարկել հնարավորինս շատ տեսանկյուններից ուսանողները լավ կողորձեց ամենա հերկայացրեցին՝ նաեւ հայ ժամովի սխալները: Ինչպե՞ս էր լավագ գործընկերներն հսկանելիեցական, սնմանային քաղաքականություն:

Սակայն նշելով, որ շատ «սխառիկ» լրագրողներ, իրենք էլ սարքան հոգիքի տեղայն չլինելով, հրապարակում են խայտառկ վերլուծություններ, անդրադարձնելով հոգեւոր մտունից առանց փութալով փաստելու, որ տեղի ունեցող կանգները զրացել են խոսելուց ուսչ ծանոթանալ խոսքի արդի փանհիշերեն (ինչը, քերես, նրա համար ավելի հեշտ է, քան ծովն ապխտանքի հոսքը՝ իրենք չլրացնելով կրթության առանձին Գ-ուց համագործակցե՛ն հոգեւոր ճանապարհներն ու ժողովախորհրդի ֆակուլտետը:

Ցերեկույն ավարտեց քննակված խնդիրների լուծման համադրման և աշխատանքներ ծավալելու ծրագրով: Հո մենակ խսելով չի:

Կարմեն ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԽՂՃԻ ԵՎ ԴԱԿԱՆԱՆՔԻ ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՎ... ՄԵՆՔ

1991 թ. հունիսի 17-ին ղեկնկր-
սական արժեքներ դպվաճող հա-
յասանայան մոլ իշխանություններն
ընդունեցին «Խոչըն ազատության
եւ կրոնական կազմակերպություն-
երի մասին» օրենք: Օրենքի նդա-
նակ դավանաբանական մոլ հա-
րաբերություններ կարգավորեն եւ,
որոնք հեծեանք էին անծ ազատ-
ություններն ու խոչին վերաբերող
մոլ մտնողներն խոչ:

«խղճի ազատության եւ կրոնական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի առաջին հերթին ամրապնդում է Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցու սեփն ու դերն այն հռչակելով որոնք հայ ժողովրդի ազգային եկեղեցի, նաեւ հոգեւոր կյանքի շինարարն, արգալստաւորական կարեւոր դրամավար, եկրորդ հերթին ՀՀ օրենք ընդգծում է, որ ՀՀ-ում աղաւտովում է արաղաւցհերթի խղճի եւ կրոնական ուսմանման ազատությունը:

Թվում է դարադրոս է ստացվում
 քի կողմից օրենքով թույլատրվում
 են մարդկանց դավանել ցանկա-
 ցած կրոնական հոսանք, իսկ մյուս
 կողմից՝ իրականում «թե այդպե-
 նեք նայում այլ դավանանք ունե-
 ցողներն»։ Պատճառը վերջիններիս
 ոչ օրինադատ գործունեությունն է
 կրոնական բազմաթիվ կազմակեր-
 պություններն չափազանց խայտա-
 ռույուն են վերոնշյալ օրենքի մի շար-
 դությունը։ Եսեք այդ խախտումնե-
 րից ամենախկնադուները... Խո՞րհմ
 ապստոլայան են կրոնական կազ-
 մակերությունների մասին» 33 օ-
 րենքի 7-րդ և 14-րդ հոդվածներն
 աղբյուր են կրոնական գործու-
 նեություն ծավալել այն կազմա-
 կերություններին, որոնք 33-ուս
 գրանցված չեն։ Այսօր ամենախա-
 լիվ «եռվալի վկաներ» աղանդա-
 վորական բաժնույն գործուն է ա-
 ռանց գրանցվելու։

Օրենքի 8-րդ հոդվածն ազդելու է ՀՀ արածիմուն հոգեւորությունը՝ «եկովայ վկայներ» իրենց հավաքացալ-համակիրներն «բաճակալ» սպառաքելուն համար անաղել դիմուն են հոգեւորութալը: Երեւոյն փողոցներուն: «ներխուժելով» մարդկայն ենը՝ նրան փորձուն են «արձիք բերել» մարդկայն: Օրենքի 13-րդ հոդվածն ապուն է «կալ» կրոնական կազմակերպութիւններուն հոգեւոր հոգեւոր կենսունընը գտնվուն են ՀՀ արածից ոլորս, կալոր ֆինանսավորել այդ կենսունընը կողմէ: Մեզ դեռես հասնի են կրոնական կազմակերպութիւններն գործունեութալ օրենքն այս հիմով դադարեցնան փաստեալայն բազուն կրոնական կազմակերպութիւններն գործունեութալ մաստաքները, գոյլը, ծավալալ հրատարակալն գործունեութալ օրալ են ապիլ մասնի, որ դրան ֆինանսավորիւն են ՀՀ-ից ոլորս գտնվող իրենց հոգեւոր կենսունընը:

Մարդու իրավունքները ու ազատությունները չեն կարող անսահմանափակ լինել: Նմանառեք, ինչո՞ւ չի և դավաճանի ազատությունը: ԴՅ Սահմանադրության 23-րդ հոդվածը հռչակում է յուրահանդուրձսի, խղճի և դավաճանի ազատությունը միաժամանակ նեղելու որ այդ ազատությունը կարող սահմանափակվել «միայն օրենքով առանձնակա դրության կամ ԴՅ սահմանադրական կարգից տարբերացող վստահի դեմ» (հոդված 45): «Սիլայն» բառը բաժանելու միջոցառում է և զգուշ նրանց հարավորությունը՝ չալով ժողովուրդի խղճի ազատությունը օրենք առանց իրավունքների:

սահմանափակելի է: Բայց այս իրողությունը նուազագույն է՝ Սահմանադրության մեկ այլ 44-րդ հոդվածով: Երբ ոչ միայն հստակ ճշուտ է, քեռ իրավունքներն ու ազատություններն են ենթակա սահմանափակման, այլե տղադիչ կերպով թվաբան էլ այն հիմքեր, որոնց առկայությամբ կարող են սահմանափակվել ինքնուր խղճի էլ դավանանքի ազատություն իրավունքը, այնոցն էլ մարդու այլ հիմնական իրավունքներն ու ազատությունները: Դրանք են ղեշակակ էլ հասարակական անվանագրություն դրաս: Կառնությունը, հասարակական կարգի դաշողանումը, հանրությանն առողջության ու բարեի դրաս: Դառնությունը, այլոց իրավունքները:

ու ազատությունների, դասվի ե
նարի համբավ դաստիարակությ
նը: Սահմանադրությունն ու «Խոշո
ազատության ե կրճական կա
մակերդությունների մասին» օրե
ն, կարճեմ, կարգավորմ են խոշո
ե դավանանի ազատության սահ
մանադրական հարցը: Բայց ի
վակնիդառական դրակնիկայու
լուր բարդություններ ե սեղծող
այն հանգամանք, որ Սահմանա
րությանը թվարկված սահմանա
փական ե հիմների բովանդակու
թյունը օրենիվ հասկ չի սահմա
վում: Սահմանափական ե հիմնե
դուրաբարմուններն թույլ կան հ
սակ որոշե, թե որ դեկական մա
նիմն ինչ դասասխանանդություն
կրելու հարկության համար դե
ներկայացնող աղանդների ղե
դայարի գործուն: Դա կարգա
մաե չարահաիւմների հնարա
րությունը, որ օաե համախ անհա
կի թույլ են չալիս իրավադա
մարմնները:

Ամենալուրջ, առայժմ անլուծ
լի խնդիր կապաված է դավաճա
բանական նկատառումներով զի
վրահան ծառայությունից հր
ժարվող ՀՀ երիտասարդ ֆադաբան
ների հետ: «Խաղճի ազատության
կրոնական կազմակերպությունն
մասիւն» օրենի 19 հոդվածն ասո
ւն է: «Գործող օրենսդրութայնն նախ
եստված բոլոր ֆադաբանցիկ
որսակաւնութլունքներ սարածվո

են նաեւ կրճակած կազմակերպութիւններին հովասացայլ անդամներ չլինելը՝ այլ արդարացիներին հետ համաձայնասար»։ ՀՀ Սահմանադրութեան 47 հոդով յուրանշարուրդաբար յարաւորեցնում է օրենքով սահմանված կարգով մասնակցել ՀՀ յառաջադրութեանը։ Ոչ Սահմանադրութիւնը, ոչ օրենքները չեն նախատեսուի այլընտրանքային ծառայութիւնը մրմն համար, ովքեր չեն կարող զինուորական ծառայութեան անցնել իրենց կրճակած բարոյական, էթիկական կամ այլ համազօրմունքին յաջատուով։ Օրենքն իր նյութ 19 հոդով ճշտելու է, որ արդարացիական յարաւանկներ յունմներին եւ կրճակած համազօրմունքին հասկատութեան առանձին

դեղմեբուժն ֆաղաֆացիական ղա-
սակաճնությունների կասարմա
հաըը կարող է լուծվել այլընճա-
ֆային սկզբունով՝ օրենով նախ-
եսեվով կարգով՝ համադրասա-
խան ղեկավարն մարմնի ե սվյա-
կոճական կազմակերպության փո-
խադարձ համաճայնությամբ։ Բայ-
ինչոքես խղճի ազատության մե-
մանափակման հիմքերի, այնքան
այս դեղմուն հասակ է, թե ինչ ևս
սել է այլընճաճային սկզբուն, թե
թե ՀՀ Աժ-ն չի ընդունել այլըն-
ճաճախին ծաղաուրուան մասին

րեն: Հինճառայությունից կրճատված կանկառատներով հրամարտվածներ ՀՀ-ում դասարարվում են ազատագրված: Ի դեպ, «Միջազգային համաճեռում» կազմակերպության 1999 թ. հաշվետվության համաձայն, դասարարի զինճառայությունից հրամարտվել է ավելի հինճառ կամ դասճառը, որի համար ՀՀ կանկառի իշխանությունները ճեռում են «եռովկյի վաճեն» կառմակերպության դասճեռումները ճեռում:

1961 թ. ընդունված եւ հետագայում փոփոխությունների ենթարկված ՀՀ բեական օրենսգրքի 7 հոդվածն ընդգծում է. «Հիմնադրույթյան հերթական զինակազմը խոստահվելու էր մասնավոր 1.3 ազատագրվածները»:

Քրեական օրենսգրքի 75 հոդվածն ընդգրկված չէ քրեական օրեն

գրի գին՝վորական մասուն, խղճի ու համոզմունքների նկատառումներով ծառայությունը՝դի խուսափողներն այս հողվածով հետաքննվելու դեղմուն ենթարկվում են ֆաղաւաղական եւ ոչ թէ գին՝վորական իրավագորութեան: Քայց նրան, ով թէ գորակնչկելոց հետս խղճի եւ համոզմունքի նկատառումներով հրաժարվում են կասարէ գին՝վորական դարսականությունը, հետադնդում են 33 րեական օրեծաղի գին՝վորական մասի 257ա հողվածով, որը նախատեսուն է ագաւարուն 3.5 սարի:

«Խղճի եւ դավաճանի նկատառումներով հրամարվելը զինծառայությունից հանդիսանում է մտքի, խղճի եւ դավաճանի ազատության իրավունքի բաղկացուցիչ մասը», հայտնարարում է Միջազգային հեղինակություն կազմակերպությունը: Այս դրույթը ձեւակերպված է «Վարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրում», «Քաղաքացիական եւ քաղաքական իրավունքի միջազգային դաժանագրում» եւ միջազգային այլ փաստաթղթերում, որոնք ստորագրել է ՀՀԵ: Այդ փաստաթղթերի հեղինակ միջազգային կազմակերպությունները տնդունում են, որ Հայաստանի կառավարությունը իրենց համոզմունքների դասճառով զինծառայությունից հրամարվողներին ղեկ է ալլընջաբանային ծառայության հնարավորություն աա: Ընդ որում այդ ծառայությունը դարձաւ՝ իր քաղաքացիական քնույթ մեղք էր կրել եւ դասժիչ չէին: Միաժամանակ խորհուրդ են քալիս ֆիզիկական անհոգեւ թույլ աա ցանկացած ժամանակ գրանցել իրեն խղճի հրաժարումներով զինծառայությունից հրամարվողներ, ինչոյեւ ծառայությունից առաջ, այնուեւ չէ զինծառայութաւան ժամանակ:

1999 թ. ՍԱՀ-ի մարդու իրա-
վունքների կոմիտեն, որը հետևում է
թե ինչպե՞ս են մեղսագործները
դաժնաբանում «Քաղաքացիական
նախապաշար կառավարման
փոխադրված» միջազգային
ին ղապնադր» նորմեր, մասնագի-
թյուն է հայտնի, քե Յայասանը լի-
ովին է կապառում դաժնագոր-
դարաակաւնությունները այլընժա-
խային խաղաղության հնարավոր-
թյուն չըմծեղելով: Յայասանի ի-
խանությունները, ինչուեւ Շուն
Միջազգային համաձայնում կազմ-
կերպողները, հրաժարվում են ի-
րենց փաղափաղներին միջազգային
հանրության կողմից ճանաչված այ-
լընժառանային խաղաղացիական ճա-
նալություն իրավունք սալուց հա-
մաճելով խաղաժառուցանի ռազմա-
կան անկայուն վիճակը, դարաբա-
ղայն խնդրի կարգավորված չլինելը
իջրե իճրեմակով մասնաժա-
ն

[illegible]

Մենք իրավունք չունենք վստահ
գելու այնքան թանկ գնով ձեռք բե-
րած ղեկավարությունը: Սերունդն
որ մեզ չեն ների:

Լիանա ՍԱՅԱՂՅԱՆ
ԵՊՅ Ժուռնալիստիկայի
Ֆակուլտետի դասախոս

ՄՐԷՐԻ ԲԱՐԵՍՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Բարեխոսել նշանակում է միջնորդել մեկի համար: Հիսուս Քրիստոսն էր առաքելությամբ, էր երկրային կյանքով ամբողջ մարդկության բոլորիս բարեխոսն ու միջնորդը եղավ Հայր Աստծու առաջ: Նա մեր Տերն ու բարեխոսն է նաեւ էր երկնային կյանքով: Գիտե՞մ, որ մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի վարդապետությունն ու Սուրբ Երուրոյության դավանանքն ընդունող հավասարակներն իսկույն անվանվում է Եկեղեցի: Տիրոջ Եկեղեցին երկու մասից է՝ հաղթական եւ զինվորյալ:

Հաղթական Եկեղեցին բոլոր սրբերի բազմությունն է: Հաղթական Եկեղեցին կազմում են նրանք, ովքեր իրենց երկրային կյանքով հաղթանակ սահան չարի հանդեպ, եղան Հիսուսի ճշմարիտ հետևորդներն ու հաղթական մահվամբ փոխադրվեցին երկնային անսահմանության մեջ:

Զինվորյալ Եկեղեցին աղորդ հավասարակների Հիսուսի կենդանի որդեգիրների բազմությունն է, որը նույնպես դաշառում է չարի խաղաղականների դեմ: Զինվորյալ եւ հաղթական Եկեղեցիները մեկ միություն են, մեկ մարմին՝ մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի գլխավորությամբ: Այսինքն՝ նրանց միավորողը հավասար է, Աստծուն ծառայելու հավասարությունը, Նրա հանդեպ սաժամ սե-

ր, հույսն ու վստահությունը: Որդես մեկ մարմնի երկու անդամ՝ հաղթական ու զինվորյալ Եկեղեցիները միմյանց կարիքն ունեն հաղթականը՝ զինվորյալի աղոթքի, զինվորյալը՝ հաղթականի բարեխոսությամբ:

Ուրեմն, դիմելով սրբերի բարեխոսությանը՝ նախ դաժանում ենք զինվորյալ ու հաղթական Եկեղեցիների միջև հաստատված կապը: Հիշելով սրբությամբ աղածների կյանքը՝ նույնպիսի շնորհներ ենք խնդրում մեզ համար, ինչպիսին նրանց էր տրված: Իսկ սրբերի հավերժ կենդանի հոգիները մեզադես դասրաւս են բարեխոսելու զինվորյալ Եկեղեցու բոլոր անդամների համար:

Սուրբ Գրիգորը սկսած Հին Կտակարանից, բազմաթիվ վկայություններ կան աղորդների կյանքում սրբերի աջակցության վերաբերյալ, ինչպես նաեւ նրանց մատուցների միջոցով կատարված հրաշագործությունների մասին:

Ուսի անհրաժեշտ է գիտակցի ու հետևողական վերաբերմունք դրսևորել աղորդական կյանքի այս շատ կարևոր կողմին՝ սրբերի բարեխոսությանը դիմելուն: Աղորդագրեմունք բազմաթիվ բարեխոսական աղոթքներ կան ուղղված սարբեր սրբերի, որոնց հիշատակմանն ու դանձագմանը Հայոց Եկեղեցին հասկացրել է եկեղեցական օրացույցի զգալի մասը:

ՀՅՈՒՐԱՍՐԱՐ «ԲՈՂՈՂՈՋՆԵՐ»

Ելուտներն «Սիրո մոդուլակն» իր հյուրընկալ անկյուններից մեկը սիրով կհաղորդակցի Երեւանի Այվ. Բաախակյանի անվան կենտրոնական գրադարանի «Բողոջներ» գրական արտոդիայի սաների սրբեղծագործություններին: Գրական արտոդիայի ղեկավարն է գրող Լիպարիտ Սարգսյանը: Նա բազմաթիվ գրքերի բանաստեղծությունների, պարունվածքների ու քաղաղակների ժողովածուների հեղինակ է:

«Բողոջներ» սաներն ամեն դարի մասնակցում են գրադարանում կազմակերպվող Մ. Թումանյանի եւ Այվ. Բաախակյանի անվան մրցույթներին ու արժանացնում մրցանակների: Նրանց սրբեղծագործությունները պարգրվել են հանրապետության եւ Սիկյուրի պարբեր թերթերում ու անասագրերում, հաղորդվել ռադիոյով ու հեռուստերի թերթերում: Վերջերս լույս ընծայվեց «Առաջին ծիլեր» գրքույկը, ուր ամփոփված են պարանի սրբեղծագործությունների բանաստեղծություններն ու պարունվածքները:

ՀԱՄԱՅՆՈՒ ԴՆԵՆՎՈՐԻԷ

Բյուր դարերի ճամփա անցել, Վերբ ես տեսել հազար, Բայց սուրբ օջախ ես մնացել Չավակներիդ համար:

Զոդ տասնության ամեն էջում Ցավ կա, լույս կա ու զիր, Դու Մասոցին, Նարեկացուն Օնած հայոց երկիր:

Թեկուզ հաճախ կորցրել ես Թե թագավոր, թե գահ, Բայց մնացել ես անճկուն Զո Սարի ղեկ անմահ...

Հիմա միտի ազատ թեկես Մեր երազի ճամփով, Պիտի ծաղկես, հարատեւես Նոր ու շեղ կյանքով...

Տարին մեկ անգամ ոսկե առունը Ոսկի է ներկում ամբողջ աշխարհը. Այնպես կուզեի, որ գեթ մեկ անգամ Մարդկանց հոգին էլ ներկվեր, մի՞ անգամ. Ոսկեգոծ դառնար հոգին մարդկային, Եվ ոչ թե փողը նրանց գրամի: Ազաի հոգին տասվեր գոր զույնով, Իսկ բարու հոգին՝ ոսկե շղարով, Որ տարբերակ ազաի բարուց, Կեղծը՝ մարդուց եւ վաճը՝ լավից: Այնպես կուզեի, որ առնան վրձինը Փափագս լսե ու իրազորե...

Սիրանուց Նիկողոսյան (13 Տ.) Երեւանի թիվ 69 միջն. դպրոց

Հարություն Դանիելյան (10 Տ.) Երեւանի թիվ 27 միջն. դպրոց

«ՍԻՐՈ ՄՈԼՈՐԱԿ» հարցը

Ամենաբարի գործը, որի վկան ես:

Պատասխանել են Երեւանի Դ. Դեմիրճյանի անվան թիվ 27 միջնակարգ դպրոցի սաները:

Հաճախ եմ բարի գործերի վկա եղել, բայց հասկալաես հիշում եմ մի դեմք, երբ մի բոլիկ անվճար բուժեց մի ծեր ու աղիւս կնոջ: Մարին Մրաւեայան (15 Տ.)

Ամենաբարի գործը Երեւանում Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի եկեղեցու կառուցումն է: Հարություն Բարսեղյան (15 Տ.)

Իմ կարծիքով ամենաբարի գործն այն է, որը կատարում է մեր դպրոցի սաները: Նա կազմակերպել է մեր դպրոցի խաղաղված, հին դասարանների, ղեկավարների վերանորոգումը, միշտ նյութական եւ քաղաղական աջակցություն է ցույց տալիս հաւանդած եւ անաղաղիվ երեխաներին: Վերոնիկա Սլրսյան (15 Տ.)

Մեր տան դիմացի շենքում բնակվում եմ մի խեղճ ծերուկ: Նա աղոթելու ոչ մի միջոց չունի: Մի անգամ հայրս, տեսնելով անօգնական ծերուկին, քերց մեր տուն, կերակրեց ու հագուստ տվեց: Ուրանց հետ մայրս ամեն օր հաց էր տանում ծերուկին: Ստա Մարգարյան (16 Տ.)

«Արեւածողիկներ»
Լուիզա Բաւեցյան (12 Տ.)

Էջի դասախախախտ՝ ԵՆՆԱ ԱՆԱՅԱՆ

